

Pengar att klara sig på medan du söker nytt jobb

Berättelse

A-kassa är ett kort ord för arbetslöshetskassa. Det är en sorts försäkring. En försäkring ger dig hjälp om något händer. A-kassan kan ge dig pengar en tid om du blir arbetslös, alltså om du blir utan jobb.

Men du får inte pengarna automatiskt. Först måste du själv vara medlem i en a-kassa. Du betalar en avgift varje månad. Du måste också ha arbetat tillräckligt mycket innan du blev arbetslös. Annars får du ingen ersättning.

När du blir arbetslös måste du göra flera saker. Du måste skriva in dig på Arbetsförmedlingen. Det är en myndighet som hjälper människor att hitta jobb. Du måste också söka nya jobb aktivt. Varje månad skickar du en aktivitetsrapport. I rapporten skriver du vad du har gjort för att hitta arbete.

Hur mycket pengar du får beror på flera saker. En viktig sak är hur länge du har varit medlem. Om du har varit medlem i minst ett år kan du få upp till 80 procent av din gamla lön. Men det finns ett tak. Den som tjänade mycket får alltså inte 80 procent av allt.

A-kassan ger pengar en tid, inte för alltid. Tanken är att hjälpa dig medan du letar efter ett nytt jobb. Reglerna för a-kassan ändrades den 1 oktober 2025.

Ordlista

ORD	FÖRKLARING
a-kassa	en försäkring som kan ge pengar om man blir arbetslös
försäkring	hjälp eller pengar man kan få om något händer
arbetslös	utan jobb
medlem	en person som är med i en grupp eller förening
avgift	pengar man betalar varje månad för att vara med
ersättning	pengar man får i stället för lön
myndighet	en del av staten som sköter en uppgift
Arbetsförmedlingen	myndigheten som hjälper människor att hitta jobb
aktivitetsrapport	ett papper varje månad om vad man gjort för att få jobb
lön	pengar man får för sitt arbete
tak	en högsta gräns; mer än så får man inte

Läsförståelsefrågor

1. Vad är en a-kassa?
 1. En myndighet som bestämmer vilket jobb man måste ta.
 2. En försäkring som kan ge pengar en tid till den som blir utan arbete.
 3. En bank där man sparar pengar till semestern.
2. Varför räcker det inte att bara ha haft ett jobb för att få pengar från a-kassan?
 1. Man måste också vara med i en a-kassa och betala en avgift.
 2. Man måste vara över 70 år gammal.
 3. Man måste äga ett eget företag.
3. Vad gör man i en aktivitetsrapport?
 1. Man berättar för läkaren att man är sjuk.
 2. Man visar varje månad vad man har gjort för att hitta ett jobb.
 3. Man säger upp sig från sitt arbete.
4. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Man måste söka nya jobb aktivt för att få ersättning.
 2. A-kassan betalar pengar så länge man lever.
 3. Alla a-kassor kostar lika mycket i avgift varje månad.
5. Stämmer påståendena med texten? Svara **ja**, **nej** eller **det står inte i texten**.
 1. Nya regler för a-kassan började gälla hösten 2025.
 2. Man får alltid hela sin gamla lön av a-kassan.
 3. Arbetsförmedlingen finns i alla länder i världen.
6. Vad måste du göra på Arbetsförmedlingen och varje månad för att kunna få pengar? Svara med egna ord.
7. Varför kan två personer få olika mycket pengar från a-kassan? Svara med egna ord.
8. Texten säger att a-kassan ger pengar "en tid, inte för alltid". Varför tror du att det är så? Hur vet du det?

Facit

1. En försäkring som kan ge pengar en tid till den som blir utan arbete.
1. Man måste också vara med i en a-kassa och betala en avgift.
1. Man visar varje månad vad man har gjort för att hitta ett jobb.
1. ja b) nej (a-kassan ger pengar en tid, inte för alltid) c) det står inte i texten (texten säger inget om att avgiften är lika stor överallt)
1. ja b) nej (man kan få upp till 80 procent, och det finns ett tak) c) det står inte i texten (texten skriver bara om Arbetsförmedlingen i Sverige)
- Exempel på svar: Man måste skriva in sig på Arbetsförmedlingen, söka nya jobb aktivt och varje månad skicka in en aktivitetsrapport om vad man har gjort.
- Exempel på svar: Det beror till exempel på hur länge man har varit medlem och hur stor lön man hade innan. Det finns också ett tak, så alla får inte lika mycket.
- Exempel på svar: A-kassan ska hjälpa en medan man letar efter ett nytt jobb, inte ge pengar för alltid. Det märks i texten, som säger att tanken är att hjälpa en under tiden man söker arbete.

Bedöm öppna svar efter innehåll, inte efter exakt formulering.

FÖR LÄRAREN

Konkret samhällstext som passar för att öva ord om arbete och myndigheter (arbetslös, medlem, avgift, ersättning, aktivitetsrapport). Tema: det svenska trygghetssystemet och vägen tillbaka till arbete. Fråga 7 och 8 kräver enkla slutsatser. Påminn om att beloppen och reglerna kan ändras med tiden, och låt eleverna jämföra med hur det fungerar om man blir utan jobb i andra länder.

Diskussionsfrågor

- Vad händer i ett land du känner till om en person blir utan jobb? Får man hjälp då?
- Varför tror du att man måste söka jobb och skicka en rapport för att få pengar från a-kassan?
- Är det lätt eller svårt att förstå hur a-kassan fungerar? Vad skulle du vilja veta mer om?
- **Skriv (4 meningar):** Tänk dig att en vän blir arbetslös. Skriv vad du skulle berätta för din vän om a-kassan och om Arbetsförmedlingen.

Källor och faktagranskning

- Sveriges a-kassor – Villkor för ersättning: <https://www.sverigesakassor.se/sv/sok-ersattning/villkor-for-ersattning>
- Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) – Ny arbetslöshetsförsäkring från 1 oktober 2025: <https://www.iaf.se/lag-ratt/ny-arbetsloshetsforsakring-fran-1-oktober/>
- Arbetsförmedlingen – Ny arbetslöshetsförsäkring från 1 oktober 2025: <https://arbetsformedlingen.se/for-arbetslokande/tips-inspiration-och-nyheter/artiklar/2025-09-15-ny-arbetsloshetsforsakring-fran-1-oktober-2025>
- Regeringen.se – En inkomstbaserad arbetslöshetsförsäkring: <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/inkomstbaserad-a-kassa/>

Faktaundersökning mot Sveriges a-kassor, IAF, Arbetsförmedlingen och Regeringen.se i juni 2026. Nyckelfakta: a-kassa (arbetslöshetskassa) är en försäkring som kan ge ekonomisk ersättning under en begränsad tid om man blir arbetslös. För att få inkomstbaserad ersättning måste man själv vara medlem i en a-kassa och betala en avgift. För att få ersättning ska man vara inskriven på Arbetsförmedlingen, aktivt söka lämpliga jobb och lämna en aktivitetsrapport varje månad. Man måste också ha arbetat/tjänat tillräckligt innan man blev arbetslös. Hur mycket man får beror bl.a. på hur länge man har varit medlem: efter minst tolv månaders medlemskap kan ersättningen bli upp till 80 procent av tidigare lön, men det finns ett tak (högsta ersättningsgrundande inkomst 34 000 kr/månad enligt reglerna från okt 2025). En ny lag om arbetslöshetsförsäkring trädde i kraft den 1 oktober 2025 och bygger på inkomst i stället för arbetad tid; äldre, pågående ärenden kan följa de gamla reglerna. OSÄKERHET/VARIERANDE: exakta belopp, procentsatser, antal ersättningsdagar och avgifter ändras med tiden och kan skilja mellan olika a-kassor. Texterna skriver därför "kan", "upp till" och "ett tak" och noterar att reglerna ändrades 2025. Neutral hållning: systemet beskrivs, inte värderas som bra eller dåligt.

Berättelser om svenskar · läromedel för svenska som andraspråk. Skapat inom Läromedelsprojektet. Senast uppdaterad 2026-06-25.